

Hnutí pro život

Švédsko: země kde vládne lhostejnost

Země, která nikoho nenechá padnout. Tedy až na jednu výjimku – nenarozené děti.

Corragio!

Málokdo má v očích zlo. Spíše smutek. Sám si pamatuju, když jsem odmítal děti a chtěl jsem se „obětovat“ za Zemi.

Ochranný status pro ženy čekající dítě

Nucení k umělému potratu – násilí na ženách, které nikoho, dokonce ani média netrápí

**Dělejme
malé věci
s velkou láskou**

Milí čtenáři našeho časopisu

Začátkem nového roku si řada z nás dává předsevzetí. Ta vyjadřují, co je pro nás v danou chvíli hodnotou – zhubnout, změnit práci, vydělat víc peněz... Po pár týdnech zpravidla zjistíme, že to letos zase nevyjde. A nic se nestane. Je to tím, že šlo o hodnoty dílčí.

Hnutí pro život má svou klíčovou hodnotu vetknutou ve svém názvu – život. To je hodnota, která patří k těm univerzálním, platným vždy, všude a za všech okolností. Když se na tyto univerzální hodnoty zapomíná, má to fatální důsledky.

Smyslem našeho působení je pomoci matce chránit život jejího nenarozeného dítěte a ulehčit jí i celé rodině jeho přijetí. K tomu směřují i zdánlivě nesouvisející kroky, jako je nový web, který jsme nedávno spustili. Má být snadněji dohledatelný, přehlednější a snad i hezčí, aby lépe plnil svůj účel: posloužit těm, kteří u nás hledají pomoc.

Děkuji všem, kdo jste již podepsali naši Výzvu zákonodárcům, aby s narozením dítěte neklesala životní úroveň rodiny. Pozvěte i další k podpisu, podrobnosti i samotná výzva je na našem webu.

Hlídačkovně, podporu studujícím rodičům, které poslanci schválili na podzim, senátoři zrušili a celou novelu vysokoškolského zákona vrátili zpět do Poslanecké sněmovny. Stalo se tak na základě příslibu ministra Mariana Jurečky, že Ministerstvo práce a sociálních věcí již pracuje na obdobném opatření ve formě sociální dávky, aby toto stipendium nezatěžovalo vysoké školy. Při současné míře potratovosti se jedná o více než 400 vysokoškoláček ročně, jejichž počaté děti nedostanou šanci se narodit. Protože se na naši Linku pomoci v těhotenství obracejí také těhotné studentky, doufáme, že se novou verzí hlídačkovného podaří brzy schválit.

S tím souvisí, že vedle ekonomických opatření usilujeme i o opatření legislativní, např. tzv. ochranný status pro těhotné. Dnes jsou do 12. týdne těhotenství ženy fakticky bezbranné před různými formami nátlaku, který směřuje k podstoupení umělého potratu. Více se o tématu dozvíte v tomto čísle.

Pracujeme samozřejmě taky na přípravě Pochodu pro život, který se uskuteční v sobotu 26. dubna 2025. Poznamenejte si, prosím, toto datum do kalendáře. Dejme společně najevo, že existují lidé, kteří ženám a rodinám čekajícím nečekaně dítě pomáhají, protože život každého dítěte je darem a požehnaním pro celou naši zem.

– Radim Ucháč, předseda Hnutí Pro život ČR

**Pomáháme ženám a jejich rodinám, které chtějí dát svému nenarozenému dítěti šanci.
Nasloucháme ženám, které se trápí po ztrátě nenarozeného dítěte.
Usilujeme o celospolečenskou pomoc rodinám čekajícím nečekaně dítě.
Nevěnujeme se jiným společenským a politickým tématům.**

Sdružujeme všechny, kteří s námi chtějí pomáhat rodinám čekajícím nečekaně dítě, aby našly odvahu mu dát šanci.

K této pomoci zveme celou společnost. Abychom to zvládli, potřebujeme Vaši podporu.

Číslo účtu: 2900089089/2010, vs: 5030

Ochranný status pro ženy čekající nečekaně dítě

Ve společnosti příliš nerezonuje téma nucení žen k umělému ukončení těhotenství. Přitom jde o nesmírně závažné a zavrženíhodné jednání. Jde o jednu z forem násilí na ženách, ale kupodivu to nikoho, dokonce ani aktivistická média, pro něž je násilí na ženách důležité téma, nijak moc netrápí.

Důvodů takového jednání je celá řada. Rodina má napjatý rozpočet a muž, na kterém většinou leží zodpovědnost, nebo tchyně tlačí na ženu pomocí zcela racionálních argumentů – typicky jde o těhotenství se třetím potomkem. Nebo rodiče a širší okolí včetně vyučujících pragmaticky tlačí na dívku, aby nejdříve dostudovala. A nezřídka jde i o důvody ryze sobecké. Způsobů nátlaku může být rovněž celá řada – od psychologického přes vydírání až po reálné násilí. To částečně řeší trestní zákoník, který za toto jednání ukládá podle §175 sankci se zvýšenou sazbou odnětí svobody v délce od dvou do šesti let. Co ale s „jemnějšími“ metodami, které trestní zákoník nepokryje a možná by to ani nebylo nejlepší řešení?

Hnutí pro život přichází s účinným nástrojem – zavedením tzv. „ochranného statusu“ pro těhotné ženy do české legislativy. Ten má pomoci ženám, jež by mohly být vystaveny nátlaku k umělému potratu, a přejít si ochránit sebe i své nenarozené dítě.

Dnes může taková žena to, že čeká dítě, buď tajit, nebo se snažit přečkat mnoho týdnů každodenních výčitek, nadávek, zastrašování...

Foto: Falz / Adobe Stock

Na tomto řešení se pracovalo dlouho. Hnutí pro život vedlo diskuse s právníky, ministerskými úředníky i lékaři a výsledkem je řešení, které zachová stávající praxi, ale zavádí nový ochranný prostředek pro ty ostatní. Princip je jednoduchý. Těhotná žena bude mít možnost kdykoli po zjištění těhotenství vzdát se práva na umělé ukončení těhotenství. Po podrobném poučení vyplní formulář „nesouhlasu“ s umělým ukončením těhotenství. Od svého ošetřujícího gynekologa převezme těhotenský průkaz a ten její rozhodnutí zaznamená do již mnoho let existujícího registru – *Modulu rodiček Národního registru reprodukčního zdraví*. Těmito kroky vstoupí do „ochranného statusu“ a nebude jí moci být ukončeno těhotenství na žádost. Přestane být vydíratelná a získá ochranu před nátlakem ze strany partnera, nejbližších, zaměstnavatele atd.

Dnes může taková žena to, že čeká dítě, buď tajit, nebo se snažit přečkat mnoho týdnů každodenních výčitek, nadávek, vydírání, zastrašování... Podle návrhu se „k této specifické formě domácího násilí typicky utíká partner kvůli vznikající vyživovací povinnosti

v úhrnné výši přesahující milion korun, či další příbuzní“. Doslova se uvádí: „Ochranný status pomůže významnému počtu žen, což potvrzuje i šetření agentury IPSOS na gynekologických pracovištích z období 08/2020 – 04/2021, kde mezi 1484 žadatelkami o umělé ukončení těhotenství pouze 44 % žen rozhodně vylučuje, že ‚byly k podstoupení ukončení těhotenství přinuceny‘. Explicitní přinucení k podstoupení zákroku uvádělo 9 % žen, což v absolutních číslech představuje 1400 žen ročně.“ Ochranný status nemá žádný vliv na případné ukončení těhotenství ze zdravotních důvodů nebo kvůli trestné činnosti (znásilnění apod.).

Násilí na ženách je dnes nepřijatelné a věříme, že i tato specifická forma nebude výjimkou jen proto, že řeší násilí i na nenarozených dětech. Tento krok má tedy dva cíle: potírat jednu z forem násilí na ženách a domácího násilí a současně ženám pomoci ochránit jejich nenarozené děti a postupně obnovovat celospolečenský respekt vůči nim.

- hpž

Foto: IG Ruth Nordström

Švédsko: země, kde vládne lhostejnost

Švédsko je země počtem obyvatel podobná té naší. Přesahuje ji však plochou a bohatstvím. Tím materiálním. Je etalonem liberální společnosti a současně se často skloňuje sociální systém země, který nikoho nenechá padnout. Tedy až na jednu výjimku – nenarozené děti. Na ty švédský sociální systém myslí pouze v kategoriích „reprodukčního zdraví“ a v tom mu snaživě sekunduje luteránská Švédská církev.

Stát se stará

Švédsko naposledy vedlo válku v roce 1815. Od té doby z válek spíše těžilo. Zejména z první světové, kde Švédové zásobovali obě válčící strany. To položilo základy jeho pověstného silného sociálního státu. Ideologicky i politicky se pak o něj zasloužila švédská sociální demokracie, která v zemi vládla nepřetržitě od roku 1932 až do roku 1976, kdy jednou z pravděpodobných příčin jejich konce u moci paradoxně bylo úspěšné

prosazení umělých potratů na přání. Za druhé světové války neutrální Švédové zejména srovinami a umožněním průjezdu vojsk přes jeho území podporovali hitlerovské Německo. V padesátých a šedesátých letech následoval skutečný rozmach sociálního státu. Nazývají tu dobu *Rekordåren*, „období rekordů“, myšleno hospodářských. Symbolem této doby byl sociální demokrat Tage Erlander, předseda vlády v letech 1946 až 1969. Tehdy se budoval zejména silný veřejný sektor –

zdravotnictví a důchodové zabezpečení. Jak se tedy mohlo stát, že tak bohatý a sociálně uvědomělý stát jako Švédsko obětuje životy a nechrání i své nenarozené spoluobčany?

„Láska bez dětí je lepší než děti bez lásky“

Do roku 1864 platila legislativa důsledně chránící život člověka i před jeho narozením – trest smrti pro ženu, která „vyžene“ svůj plod, a pro toho, kdo jí radí nebo pomáhá.

Do roku 1864 platila legislativa důsledně chránící život člověka i před jeho narozením – trest smrti pro ženu, která „vyžene“ svůj plod, a pro toho, kdo jí radí nebo pomáhá. O podobném rozsudku a výkonu tohoto trestu však neexistují záznamy.

O podobném rozsudku a výkonu tohoto trestu však neexistují záznamy. V roce 1864 byl trest smrti nahrazen šesti lety nucených prací a posléze se roku 1921 trest zmírnil na maximálně šest měsíců vězení. Zde však už jsme v éře silicího socialistického a feministického hnutí, neomalthusiánství, vědeckého materialismu, darwinismu a eugeniky. Všechny tyto přístupy proměnily pohled na člověka a společnost. A samozřejmě za vším stály především dobré úmysly jejich propagátorů: vymýtit chudobu, mírnit sociálně-patologické jevy a vytvořit nového zdravého a šťastného člověka.

Klíčovým inspirátorem švédského neomalthusiánského hnutí byl anglický lékař George Drysdale, autor knihy *The Elements of Social Science* z roku 1854, jež získala mezinárodní věhlas a popularitu. Jeho pohled na sexualitu a lásku byl striktně materialistický, velký důraz kladl na hygienu a kvalitu života jedince, sociální otázky chtěl řešit zejména omezováním počtu dětí a antikoncepcí. Jeho myšlenky ovlivnily významného ekonoma „stockholmské školy“ Knuta Wicksella (1851–1926), mimo jiné tvůrce teoretické koncepce švédského sociálního systému. Nebyl socialista, měl však pověst radikála a odpůrce církve a kontrolu porodnosti propagoval už v osmdesátých letech 19. století. Svéráznou postavou tohoto hnutí byl též lékař a badatel Hjalmar Öhrwall (1851–1929), mimo jiné autor knih o duševních chorobách a rasové hygieně, v níž spatřoval nové „přirozené náboženství“. Demokracie pro něj byla evoluční strategií umožňující přirozený výběr silných a zdravých jedinců. To mělo vést ke vzniku „aristokracie demokracie“. Inspiraci hledal též u Johna Stuarta Milla a považoval se za liberála. Pro zajímavost – Angličanovým žákem byl též slavný dramatik August Strindberg.

Do praxe však myšlenky kontroly porodnosti pronikaly až vlivem mohutnicího dělnického hnutí a levicových aktivistů: „Je třeba pozvednout hlas chudého proletariátu [...] Současně by jim měla být poskytnuta útěcha a pomoc skrze dostupná preventivní opatření. Odpůrci antikoncepce tvrdí, že ji doporučujeme pouze pro netradiční použití, že na ženu pohlížíme pouze jako na objekt rozkoše. Naopak, ženy jsou cílem naší lásky a touhy, jsou našimi rovnoprávními soudruhy, a proto vůči nim musíme cítit závazek a uvě-

domovat si následky. Láska bez dětí je lepší než děti bez lásky.“

Tato slova pronesl na jedné ze svých přednášek Hinke Bergegren (1861–1936), socialista a anarchista, neomalthusián a propagátor antikoncepce a „reprodukčních práv“. Jsou pro tu dobu typická právě oním citovým apelem na solidaritu. Za propagaci antikoncepce skončil na dva měsíce ve vězení, ale následně pokračoval ve své přednáškové činnosti, šířil osvětu a tištěné verze jeho přednášek se masově prodávaly.

Ještě dále zašla Norka Elise Ottesenová-Jensenová (1886–1973), manželka švédského novináře a anarchisty Alberta Jensena, jež v roce 1933 založila Národní sdružení pro sexuální vzdělávání. Bojovala za potraty na požádání a antikoncepci zdarma, za zavedení sexuální výchovy a práva homosexuálů.

V roce 1934 se sociálnědemokratický ministr spravedlnosti Karl Schlyter snažil prosadit radikální potratový zákon, zahrnující právo na potrat ze sociálních důvodů. Tehdy ještě narazil, mimo jiné též na odpor církve. Úsilí mnoha učenců a aktivistů bylo úspěšně

Klíčovým inspirátorem švédského neomalthusiánského hnutí byl anglický lékař George Drysdale, autor knihy *The Elements of Social Science* z roku 1854. Jeho pohled na sexualitu a lásku byl striktně materialistický, velký důraz kladl na hygienu a kvalitu života jedince.

Skupina 8 demonstruje v roce 1972 ve Stockholmu za právo na bezplatný potrat. Foto: Birgitta Lagerström /SCANPIX SWEDEN

Švédský potratový zákon sice onemocnění nenarozeného dítěte, tzv. „poškození plodu“, neuznával, zákrok byl přesto vykonán a následně zpětně legalizován.

svaz ve Stockholmu konferenci nazvanou „Sex a společnost“. Vystoupily na ní také dvě mladé ženy, jimž byla zamítnuta žádost o potrat. Z první se stala svobodná matka, ale druhá žena kvůli potratu odcestovala do Polska. Následně do svazu začaly volat a psát stovky žen a sháněly kontakty na polské gynekology.

O rok později švédská generální prokuratura oznámila zahájení soudního řízení proti ženám, které podstoupily potrat v Polsku a též proti známému novináři a propagátorovi potratů Hansi Nestiusovi. Nestius byl jedním z organizátorů konference a odmítl zveřejnit jména žen, které se na něj obrátily s žádostí o pomoc. Došlo k domovní prohlídce ve snaze zjistit jména a adresy těch žen, ale Nestius během ní kontaktoval redakci jedné novin a celý případ zveřejnil. V následujících týdnech vyšla v novinách série reportáží, v nichž ženy z různých sociálních vrstev vyprávěly o svévolném ponižování a nepřiměřených zásazích v souvislosti s žádostí o potrat. Veřejné mínění se radikálně proměnilo ve prospěch potratů. Nestius i ženy nakonec stíhání nebyli a vláda ustavila „potratovou komisi“, která měla za úkol přezkoumat stá-

vající potratové zákony. Cesta k potratům na žádost byla otevřena.

Nový potratový zákon předložili sociální demokraté v roce 1974 za silného odporu ne-socialistických stran. O rok později vstoupil v platnost a socialisté o další rok později poprvé po více než čtyřiceti letech prohráli volby. Potratový zákon nebyl jedinou příčinou jejich konce u moci, ale v součinnosti s dalšími faktory k tomu významně přispěl, neboť švédská společnost (a dominantní luteránská církev) ještě zdaleka nebyla tak „zliberalizovaná“ jako v letech následujících a silně to rozbourilo veřejné mínění. Nový premiér Torbjörn Fälldin z centristické (liberální!) strany dokonce o potratech prohlásil, že jde o „vraždu plodu“. Ke změně legislativy však už nedošlo a cesta k proměně společnosti byla otevřená. Byl to patrně také poslední příspěvek do svobodné diskuse na toto téma

Polsko se potratů z popudu lékařů v roce 1993 zřeklo. Ve Švédsku následně proběhla debata, v níž se apelovalo především na solidaritu: připomínalo se, že Švédky v šedesátých letech za potraty do Polska jezdit směly.

až do současnosti. Dnes se politické strany, ani „křesťanské“, k otázce umělých potratů raději nevyjadřují.

Švédské misijní dílo

V roce 2000 Polsko opět zasáhlo do švédského potratového zákona, ale za poněkud odlišných okolností. Švédský zákon vylučoval přístup cizích státních příslušníků k umělému potratu. Polsko se však potratů z popudu lékařů v roce 1993 zřeklo. Ve Švédsku následně proběhla debata, v níž se apelovalo především na solidaritu: připomínalo se, že Švédky v šedesátých letech za potraty do Polska jezdit směly. V roce 2008 byl švédský zákon nakonec revidován a od té doby mají právo na potrat ve Švédsku i cizinky. Švédsko se pak stalo jakýmsi věrozvěstem umělých potratů a neváhá zasahovat do potratové legislativy cizích zemí.

V roce 2009 spustila švédská poslankyně Evropského parlamentu Brigitta Ohlssonová internetovou kampaň *Make Noise for Free Choice* „ve snaze vyvinout tlak na EU, aby donutila země jako Malta zavést právo na potrat“. Kampaň rovněž cílila na Irsko a Polsko. Komisař Rady Evropy pro lidská práva Švéd Thomas Hammarberg (býval šéfem stockholmského Centra Olofa Palmeho, napojeného na sociálnědemokratickou stranu) zase začal publikovat zprávy o Irsku, Polsku a San Marinu, založené na informacích od anonymních nevládních organizací podporujících potraty. V Irsku, jak známo, už úsilí Švédů vydalo své plody.

A protože není misie bez církve, ruku k dílu přiložila i Švédská církev. Arcibiskupka Švédské církve Antje Jackelénová se vyslovila, že přístup k bezpečnému a legálnímu potratu je důležitý a umělé potraty „žádné zákazy“ nevymýtí. Proto je k nim třeba přistupovat „racionálně“, v souladu s legislativou, a nemíchat církevní nauku do světské legislativy. Švédská církev, až do roku 2000 církev státní, nyní „veřejnoprávní“, tento názor na umělé potraty zastává přesně od roku 1975.

Podle dokumentu *Stanovisko k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a právům „Švédská církev podporuje všeobecný přístup ke službám sexuálního a reprodukčního zdraví“* a též „podporuje všeobecný přístup ke komplexní sexuální výchově“. Neboť „... abychom byli věrni své víře, musíme se odvážit nechat

Premiér Torbjörn Fälldin z centristické (liberální!) strany dokonce o potratech prohlásil, že jde o „vraždu plodu“. Ke změně legislativy však už nedošlo a cesta k proměně společnosti byla otevřená. Byl to patrně také poslední příspěvek do svobodné diskuse na toto téma až do současnosti. Dnes se politické strany k otázce umělých potratů raději nevyjadřují.

zkušenosti žitého života ovlivnit naši teologii a výklad Bible“ a „výchozím bodem naší práce je teologie posilující život“. „Základními službami v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví“ jsou: antikoncepce, péče o matku a novorozence, prevence a léčba pohlavně přenosných chorob včetně HIV/AIDS, legální a bezpečné potraty. Úkolem církve je poskytovat podporu ženám, které stojí před volbou jít na potrat. Bez ohledu na to, zda se pak rozhodnou jít na potrat, nebo ne, musí tam pro ně pastoračně také být církve.

Plod je „vytvářející se lidský život“

Důvodem takto otevřeného přístupu Švédské církve k umělým potratům je kromě většinového rozhodnutí parlamentu též její flexibilní pohled na člověka. Podle ní je totiž lidský plod teprve „vytvářející se lidský život“. Člověkem se člověk postupně stává a teprve od určitého okamžiku je nadán i duší: „Jedním z důvodů je, že se historicky na plod nahlíželo různě a to i v dějinách křesťanství. [...] Odpověď závisí mimo jiné na tom, jak se kdo postaví k biologickým otázkám a k jemnějším otázkám, jako kdy je plod nadán ‚duší‘.“ Nelze zde nevidět podobnost s přístupem muslimů a židů, kteří však svůj postoj vyvozují z náboženských textů, ne z rozhodnutí parlamentu. K Švédské církvi se formálně hlásí 6,4 milionu osob, tedy více než polovina obyvatel Švédska.

Právo na respektující zacházení, ale jen pro někoho

Jinak poklidné vody švédské potratové politiky rozbouřil případ dvou porodních asistentek – Švédky Ellinor Grimmarkové a Norky Lindy Steenové. Obě kvůli víře s potraty nesouhlasí, jenže švédské zákony vyžadují, aby se porodní asistentky na vykonávání umělých potratů podílely. Grimmarková proto ve Švédsku nesehnala práci a několik švédských soudů rozhodlo v její neprospěch. Byla tak nucena přestěhovat se za prací do Norska. V roce 2020 se obě ženy obrátily na Evropský soud pro lidská práva a zažalovaly švédský stát. Soud se případem odmítl zabývat a jeho zdůvodnění je přísně logické: „Švédsko poskytuje celostátní potratové služ-

by, a proto má pozitivní povinnost dohlížet na to, aby ‚účinné uplatňování svobody svědomí‘ nezasahovalo do potratových služeb.“ A: „Požadavek, aby všechny porodní asistentky byly schopny vykonávat všechny povinnosti [...], nebyl nepřiměřený nebo neodůvodněný. ... V daném případě se žalobkyně dobrovolně rozhodla stát se porodní asistentkou a ucházet se o volná místa, přičemž věděla, že to bude znamenat asistenci i v případech potratů.“

Ženy argumentovaly tím, že došlo k porušení jejich svobody svědomí a diskriminaci. Tím zamotaly hlavu bojovníkům za „lidská práva“, neboť právě to jim bylo podle všeho upřeno – právo na svobodu svědomí. Nicméně, jak prohlásil Hans Linde, přední švédský bojovník za sexuální výchovu, rozhodnutí evropského soudu „pomůže chránit zdraví

žen, právo na kvalitní péči a na respektující zacházení, když žádají o potrat“.

A jaká je tedy současná legislativa? Žena má právo nechat usmrtit své nenarozené dítě z jakéhokoli důvodu a to bezplatně až do 18. týdne těhotenství včetně. Po 18. týdnu může potrat povolit Národní rada pro zdraví a sociální péči a ta povolení obvykle uděluje v případech, kdy dítě nebo matka nejsou zdravé. Provedení potratu není povoleno, pokud je nenarozené dítě životaschopné. Teoreticky tedy potraty po 22. týdnu, který se považuje za kritérium „životaschopnosti“, povoleny nejsou. Od roku 1975 se celkový roční počet případů pohybuje v průměru mezi 30 000 a 38 000 umělými potraty ročně.

Otázka umělých potratů je ve Švédsku společensky vyřešena, po materiální i „duchovní“ stránce. Jinak řečeno: nikoho to moc nevzrušuje. Žádoucím cílem je, aby všechny děti, které se narodí, byly chtěné. Ty ostatní nikoho nezajímají. Většinou jsou lhotejné.

– Jan Šindelka

V roce 2020 se dvě porodní asistentky obrátily na Evropský soud pro lidská práva a zažalovaly švédský stát. Soud se případem odmítl zabývat: „Švédsko poskytuje celostátní potratové služby, a proto má pozitivní povinnost dohlížet na to, aby ‚účinné uplatňování svobody svědomí‘ nezasahovalo do potratových služeb.“

Ellinor Grimmarková, švédská porodní asistentka, která dostala výpověď za to, že se odmítla podílet na umělých potratech. Zároveň byla varována, že nikde práci nedostane, dokud se na nich nezájme podílet. Foto: Ellinor Grimmark

Nenarozené dítě je plně člověkem od počátku

Ve Švédsku existují „ostrůvky pozitivní deviace“. Jedna taková organizace se jmenuje *Respekt* a sídlí ve Stockholmu. Její ředitelka *Benedicta Lindberg* byla tak laskavá a poskytla nám rozhovor.

Jaké jsou hlavní švédské organizace prosazující právo na život od početí?

Kromě naší organizace zde působí organizace *Människovärde* a *Livsväl*. Snaží se poskytovat školení, poradenství a podporu těhotným ženám a jsou financovány z darů. A konečně *Människorätt för ofödda*, která pořádá demonstrace s obrázky potracených dětí. Švédská společnost je v těchto otázkách poměrně nevzdělaná, ale levicová média a ti, kteří potraty propagují, jsou proti nám velmi negativně zaměřeni. Jsme prezentováni jako méně inteligentní, radikální a nebezpeční.

Jaký byl vliv velvyslankyně Alexandry Kollontaiové, jež se podílela na liberálním potratovém zákonodárství v SSSR, na švédskou legislativu?

Je možné, že působení a přítomnost Kollontaiové ve Švédsku nepřímou přispěly ke změně postoje k umělým potratům. Neexistují však žádné konkrétní důkazy o jejím přímém vlivu na švédskou legislativu nebo lékařskou praxi. Posouzení jejího vlivu by vyžadovalo další archivní výzkum, například zkoumání její osobní korespondence, zpráv z doby, kdy působila jako velvyslankyně, nebo spisů švédských lékařů a reformátorů, kteří s ní mohli být v kontaktu nebo byli ovlivněni sovětskou politikou.

Jak švédská církev dospěla k podpoře potratové legislativy?

Zatímco katolická církev říká, že lidská důstojnost začíná početím a nenarozené dítě je od počátku plně člověkem, švédská církev tvrdí,

Benedicta Lindberg, ředitelka organizace Respekt. Foto: Respekt

že lidská důstojnost v čase narůstá. Švédská církev byla staletí úzce propojena se švédskou vládou a působila také jako odnož státu. Vliv může mít i to, že ve švédské církvi je nyní většina duchovních ženského pohlaví.

Mohla byste nám prosím říci něco o vaší organizaci a její činnosti?

Respekt se zasazuje o nedotknutelnou důstojnost lidské bytosti od početí až po přirozenou smrt. Hnutí založil biskup Anders Arborelius, nyní kardinál, v roce 1999 s cílem podporovat kulturu života ve Švédsku a další úsilí církve v oblasti bioetiky a zasazovat se o učení katolické církve a o právo na život každé lidské bytosti. Prostřednictvím *Fondu života* navíc každoročně podporujeme iniciativy, jež pracují pro nejslabší členy společnosti, kteří za sebe často nemohou sami mluvit: nenarozené děti, seniory, postižené, sirotky, ohrožené rodiny a podobné skupiny.

Jak společnost vnímá vaše působení?

Běžní Švédové o *Respektu* prakticky nevědí. Katolická církev je v této zemi menšinou a navíc je do značné míry církvi přistěhovalců

se všemi jejich potížemi způsobenými jazykovými a kulturními rozdíly. Ve škole a všude jinde vám vštěpují, že potrat je právem ženy rozhodovat o svém těle. Zpochybňovat potraty znamená zpochybňovat práva žen a je tabu vůbec o tom diskutovat.

Máte na své straně nějaké významné osobnosti?

Nemáme nikoho kromě kardinála Anderse Arborelia. Známa osoba, která by vystoupila proti umělým potratům, by spáchala společenskou sebevraždu. Zničí vám to pověst. I ti, kteří jsou proti potratům, to neřeknou nahlas.

Jaké máte plány a cíle, kterých byste chtěli dosáhnout?

Respekt je malá organizace, kterou řídí jeden zaměstnanec. Hlavním cílem této organizace je vzdělávání katolíků. I v katolické církvi jsou zastánci potratů. Nebo ti, kterým je tato otázka lhostejná. Tam nás čeká ještě hodně práce.

– Jan Šindelka

Foto: 4x rodinný archiv

Coraggio!

Zdislava a Stanislav Šecovi žijí v Letinech u Plzně. Mají čtyři děti: Daniela (13), Jakuba (11), Ondřeje (7) a Magdalénku (5). Stanislav je programátor na volné noze a osm let byl aktivní v komunální politice, Zdislava čerstvě pracuje v místní firmě jako administrativní pracovnice. Čtrnáct let podporují Hnutí pro život.

Jak jste se seznámili?

Zdislava: V Plzni na setkání mládeže v Kononii Jan Křtitel, kam jsem jezdila už od svých dvanácti let s partou mladých od nás z farnosti. Standa tam začal chodit během vysoké školy a brzy se tam stal vedoucím mládeže. On si mě všiml jako první a oslovil mě pod záminkou, že mi opraví nefungující biblickou korespondenční školu, kterou jsem tam studovala.

Stanislav: Já jsem ji programoval.

Z: Začali jsme si psát a už to bylo.

S: Zdíša si mě vůbec nevšímal, vždycky tam byla v partě nějakých děvčat. Někdy jsem za ní přišel a začal si s ní povídat a většinou to dopadlo stejně: přišla nějaká kamarádka, ona se ode mě otočila a začala se bavit s ní. Trvalo mi asi čtyři měsíce, než jsem jí přesvědčil,

že by se mnou mohla začít chodit. Odolávala, říkala, že se k sobě vůbec nehodíme, že já jsem takový extrovert, ona je introvertní. Tak mi chvíli zabralo, než jsem ji přesvědčil, že to je naopak skvělé, že se budeme navzájem doplňovat.

Z: Naštěstí byl vytrvalý, tak to dobře dopadlo.

Jak jste se ocitli na Plzeňsku?

Z: Já pocházím ze Studence, vesnice v Podkrkonoší a do Plzně jsem přišla za Standou.

S: Já jsem do Plzně přišel v roce 2002 ze severních Čech, z Horního Jiřetína. Předtím jsem čtyři roky chodil na průmyslovku do Chomutova. Do Plzně jsem se zamiloval. Tehdy rozkvétala, bylo to nádherné období, člověk neměl žádné závazky, všechno prozkoumával a to město bylo tehdy podle mě

na vrcholu, nádherné město, plné možností. Taky tam fungovala ekumena v dobrém slova smyslu. Půlka byli katolíci a druhá půlka ze všech možných církví. Bylo to období horlivé víry. Takové krásně radikální. Chodili jsme se třeba modlit před herny, aby je zavřeli. Já to tehdy ve své malé víře bral jako podivínské. Uplynulo pár let a ty herny jsou zavřené.

Zdislava je z katolické rodiny, ale Standa je konvertita.

S: Byl jsem pokřtěný ve dvanácti letech trochu netypicky, nikdo mě neevangelizoval. Začal jsem si klást otázky po Bohu a pak jsem měl jeden silný, hodně živý sen, na základě kterého jsem požádal rodiče, aby mě nechali pokřtít. Maminka řekla: „Když to chceš, tak proč ne.“ U nás tři generace nebyl nikdo

věřící. Věnoval se mi tamní starý pan farář Čuřík. Získal jsem tak skvělého dědu, kterého jsem neměl. Pan farář prošel za komunismu i za nacismu těžkou „formací“ a všechny ty špatné věci ho posílily, byl úžasný.

A do Letin jste přišli jak?

Z: Před čtyřmi roky jsme tady koupili dům a začali tak trochu od znova. Já jsem z vesnice, takže mi město k srdci nikdy nepřirostlo. Teď máme dům, zahradu, jsme blíž přírodě, dává nám to větší smysl. A baví nás to tady. Ze začátku to bylo těžší, protože nejstarší syn chodil v Plzni do církevní školy a získávat nové přátele pro něj bylo těžké, ale povedlo se.

S: Z relativně malého bytu v Plzni na Borech jsme se přestěhovali do velkého domu pro rodinu, což je velké Boží požehnání. Máme slepice, holuby, králíky. Když jsme to zvažovali, říkal jsem: buď budeme mít velký byt ve městě a budeme žít městský život, žádný satelit v okolí, anebo budeme žít vesnický život někde na opravdové vesnici. Jsme 32 km od Plzně a je tady hezký život.

Z: V místě je škola a školka, děti si samy dojdou, nemusíme je nikam rozvážet. Pokud jde o různé kroužky, děti využívají to, co je tady. Co nabízí škola, místní spolky, fotbal apod. Jednou týdně je vozíme na skauta do Plzně. Je to dobrý oddíl, vedou děti k Bohu a mají tam skvělé kamarády.

Chtěli jste vždy více dětí?

S: Já jsem do 18, 19 let tvrdil, že žádné děti mít nebudu. Do severních Čech k nám jezdili z Greenpeace a to mě silně ovlivnilo. Dneska je moderní pojem „klimatická úzkost“, ale my už jsme se kolem roku 2000 dozvídali, že dojde ropa, že planeta je zničená, protože je na ní hodně lidí... Tehdy nás s těmito názory bylo málo, dneska bychom byli in. Proto jsem odmítal děti. Pak se to u mě jakoby lusknutím prstů změnilo.

Z: Vyrůstala jsem ve velké rodině, ve farnosti, kde bylo běžné mít hodně dětí a vždycky jsem toužila mít více dětí. Nejsem takový ten počítačový typ a věřím, že když Pán Bůh dá, člověk vše zvládne. Šli jsme do toho s vírou. Po dvou dětech to bylo náročnější, měla jsem ekzém, syn měl ekzém, hodně nám to ztěžovalo život. Tak jsme se trošičku potřebovali nadechnout, vydechnout, modlili jsme se. Po čtyřech letech přišel Ondra a nakonec Ma-

dlenka. Ta za mnou občas přijde a že prý se jí zdál sen o tom, že se mi narodilo takhle malé miminko. Pak se přidají ostatní děti a začnou se rozněžňovat. Jenže já už jsem to prokoukla a vím, že to roztomilé malé miminko rychle vyrostete...

**Mít velkou rodinu je super.
Není to vůbec jednoduché, ale
stojí to za to. Jsem vděčný,
že nám Pán Bůh ty děti dal.
Neměnil bych.**

Máte někoho, kdo vám s dětmi pomáhá?

S: Moje máma se za námi přistěhovala v roce 2011 do Plzně, když byl táta nemocný, a fungovala jako příkladná babička. Bydleli jsme v Plzni pět minut od sebe. S prvními dětmi nám hodně pomohla. Teď za námi občas přijede do Letin, občas nám navaří. Bavilo jí to a baví dodnes. A zase manželčiny rodiče nám občas přispěli nějakou částkou, když jsme třeba řešili hypotéku. Teď jsme si po dvanácti letech dopřáli s manželkou jednu úžasnou věc: letěli jsme jen sami dva na týden do Řecka mimo sezonu. Manželčiny rodiče nám obstarali dům i děti. Nebýt jich, nemohli bychom si to vůbec dovolit. Bez našich rodičů bychom možná ani čtyři děti neměli.

Z: Naši žijí v Podkrkonoší, tak tam taky jezdíme na prázdniny.

Jaké je vaše povolání?

Z: Pracuji teď přímo tady u nás v Letinech. Sehnala jsem práci u jedné výrobní strojírenské firmy a v kanceláři tam dělám administrativu. Skvělé na tom je, že mi dali poloviční úvazek a můžu pracovat z domova, když jsou děti nemocné. Studovala jsem Vyšší odbornou školu cestovního ruchu. Po škole jsem tři roky pracovala v cestovní agentuře. Dohromady jsem byla doma s dětmi asi deset let. Člověk pak z toho pracovního procesu trochu vypadne. Jsem ráda, že do toho pozvolna zase pronikám. Pro mě je ale důležité být tu pro děti, být jim oporou. Standa je pořád ten hlavní, kdo domů přinese peníze. Pro mě je práce hlavně možnost být mezi lidmi a myslet na jiné věci, než jsou starosti doma.

S: Můj sen je, že bych manželku zaměstnal, ale zatím si to nemůžu úplně dovolit. Musím se ještě hodně učit. Ale pomalu už k tomu snad směřuji. Předtím jsem byl v komunální politice v Plzni, ale došlo mi, jak tím rodinu vlastně ničím. Výchovu z větší části táhla manželka sama, já domů nosil peníze. Snažil jsem se dělat dobro pro ostatní rodiny, ale na tu moji mi už čas nezbýval. Doma jsem byl nervózní, pořád mi někdo volal, všude ve městě nás zastavovali lidi, že tamhle není posekáno, tam něco chybí... Teď jsem na volné noze a učím se nebýt závislý na pravidelném příjmu. Doba je obecně dost těžká a přijde mi, že toho rodině dost dlužím. A myslím, že hlavně na kluky má hodně dobrý vliv to, že jsem doma.

Z: Tatínek je prostě autorita. Když je tady tatínek, tak si ty děti tolik netroufnou zlobit.

S: Jsem ukřičenější.

Máte nějaké osvědčené výchovné metody?

Z: Zpočátku jsme se s dětmi snažili vždy nějak domluvit, vysvětlovat, aby pochopily,

Viděl jsem sám sebe v břiše mámy jako takovou fazolku. Prožíval jsem strach – táta po mémě požadoval, aby šla na potrat. Ona říkala, že nepůjde. Měl jsem strach a hrůzu.

co po nich chceme. Jak děti přibývaly, zjistili jsme, že nejde pořád jenom diskutovat a že se musí říct, že to bude takhle a basta.

S: Snažíme se vysvětlovat, proč po nich něco chceme, ale zároveň to nějakou pro tu chvíli vhodnou formou vymáháme. Menším jsme občas dali i na zadek, ale už dlouho ne. Většinou to mělo nějaký vážný důvod, buď že se ohrozily na životě, nebo mohly hrubě ublížit někomu jinému. Co se týče starších, jsem vděčný, že když je nějaká krizová situace, stačí zvýšit hlas. Snažím se držet slovo, aby mělo nějakou váhu a děti neměly v hlavách zmatek. Když si třeba řekneme, že chceme mít hezký společný víkend, domlouváme se všichni. Není možné, abych sám navzdory všem rozhodl a všichni se přizpůsobili, jen protože chci být hlavou rodiny. Chci, aby děti byly spokojené, takže tam rozhodují i ony. Ale nechceme dětem posluhovat, chceme být v rodině taky šťastní.

Z: Je lepší být občas tvrdší než příliš měkký.

S: Když se ale třeba rozkřičím a je to neúměrné situaci, pak se musím omluvit. Když už pohár trpělivosti přeteče, pak to zpravidla schytá ten poslední. Sice třeba udělal něco blbě, ale bylo to nezasloužené a moje reakce byla neadekvátní.

Z: Snažíme se naplnit jejich nádobu lásky, zahrnout je přijetím, pozorností, aby se cítily přijaty a milovány a neměly důvod vyžadovat si negativní pozornost.

S: A jde nám to tak napůl.

Jakých hodnot se držíte?

Z: Snažíme se dětem předat víru, křesťanské hodnoty. Aby věděly, že jsou Bohem milovány, že jsou chtěné, že je Bůh stvořil takové, jací jsou a že je to tak dobře. Chceme, aby se nebály jít proti proudu, aby se nebály být jiní.

S: Proto chodíme na akce Hnutí pro život. Cítíme, že to kultivuje nás i děti – mít odvahu pro budoucí dobu. Nechci znít temně, ale naše doba není jednoduchá a pokušení je stále víc. Apoštolové byli ostatně taky pro svět podivní, nepochopitelní, přesto byli Boží miláčci. V tom nám Hnutí pro život hodně pomáhá.

Chodíme na akce Hnutí pro život. Cítíme, že to kultivuje nás i děti – mít odvahu pro budoucí dobu. Nechci znít temně, ale naše doba není jednoduchá a pokušení je stále víc. V tom nám Hnutí pro život hodně pomáhá.

Děti jsou hrozně odvážné. První rok jsme z odpůrců Pochodu pro život byli hodně zaskočení. Co jsem si však uvědomila: tihle lidi jsou nešťastní, zničení, rozbolavělí. Málokdo má v očích zlo. Vidíte tam smutek. Sám si pamatuju ten pocit, když jsem odmítal děti a chtěl jsem se takto „obětovat“ za Zemi.

Z: Chceme, aby měly úctu jeden k druhému, k autoritám a rodičům a aby v těžkostech věděly, že se mohou obrátit na Boha. Že jsou Bohem milovány.

S: Snažíme se o to, aby si vztah k Bohu našly. Ale kolikrát si říkám, že když vidí nás jako nedokonalé rodiče a nedokonalé křesťany ve společenství, jestli tou bariérou pro lidi okolo nejsme my křesťané. Pak si přečtu Písmo a vidím, že to tak vlastně vůbec není. Máme se snažit být solí země – a tak se o to snažíme.

Jak jste se dostali k podpoře Hnutí pro život?

Z: Rodina je pro nás darem, děti jsou pro nás darem, to jsou hodnoty, které sdílíme a myslíme si, že je to potřeba, aby tady byly i ty hlasy, které říkají opak, než říká většina společnosti. Důležitá je taky osvěta mezi ženami, kterou Hnutí pro život dělá. Ale nejenom informace, zároveň i ta pomoc.

S: Z progresivního liberálního křesťana jsem se stal konzervativním po jednom zážitku v Koinonii. Bylo mi asi 21 let. Probíhala modlitba za uzdravení a já jsem poprvé a naposled měl vidění. V tom vidění jsem slyšel hádku svých rodičů. Viděl jsem sám sebe v břiše mámy jako takovou fazolku. Prožíval jsem strach – táta po mém požadoval, aby šla na

potrat. Ona říkala, že nepůjde. Sám sebe jsem viděl v takovém přítmi a viděl jsem siluety postav. Měl jsem strach a hrůzu. Po té modlitbě jsem vyšel ven, procházel se po zahradě, vzal mobil a zavolať mámě. Ptal jsem se jí: „Mami, ty jsi chtěla jít na potrat?“ Ona na to: „Ne, nikdy jsem nechtěla.“ Dozvěděl jsem se, že jeden z důvodů jejich rozchodu bylo, že on už děti měl, máma děti mít nemohla a on bral jako podraz, že otěhotněla. Nechala si mě. Na mámu byl tehdy přítom vyvíjen enormní tlak. Prý je stará, měl jsem mít Downův syndrom. Nepodlehla tomu, ani jako nevěřící. Nějakou dobu byla samoživitelka, potom si našla mého nevlastního tátu. Tohle všechno jsem se dozvěděl až pak. V tu chvíli jsem taky odpustil vlastnímu otci. Odešly nezdravé mindráky, které mě předtím hnaly do přehnaných výkonů a touze po penězích, protože jsem v sobě do té doby pořád měl: „Hele, nebyl jsem pro tebe dost dobrý, tys mě nechtěl.“ To zmizelo. Hrozně se mi ulevilo. Jako kdybych si ze zad sundal těžký batoh. Byl to jeden z pilířů toho mého obrácení a zároveň jsem v tom mžiku totálně změnil názor na to, co je lidský život. Dneska zpětně nepochopím, jak jsem mohl říkat, že dítě je dítětem od narození nebo od nějakého úřadem daného momentu. Tak co to dítě tedy je, než se stane dítětem?

Jak podporujete nutím pro život?

S: Párkrát jsme byli požádáni, abychom pomohli nějaké potřebné mamince v okolí a něco jí třeba odvezli. Taky občas distribuujeme časopis Hnutí pro život. Ale jsem hrozně vděčný za jednu situaci: mám známou, je už babičkou. Její snacha otěhotněla s dvojčaty a nějaké testy zase nedopadly dobře a ona s manželem ztratili odvahu a řekli si, hele, dětem vycházejí špatně testy, pojďme to ukončit. Té nevěřící babičce jsem slíbil, že se za ně budeme modlit. Ona cítila, že by bylo lepší těm dětem dát šanci a oni se nakonec rozhodli správně. Dali jim šanci. Jediná „vada“, kterou ta děvčátka mají, jsou silné brýle.

Účastníte se Pochodu pro život?

Z: Je to pěkný zážitek pro nás i s dětmi. Děti jsou nadšené a hodně se těší. Dělaví si transparenty, vezmou si je a ukazují je na ty kamery. Jsou hrozně odvážné, takže je tam ukazují i těm odpůrcům. První rok jsme z toho byli asi hodně zaskočení. Ale pak jsme už věděli, že jsou tam i takoví lidé. Co jsem si však uvědomila: tihle lidé jsou nešťastní, zničení, rozbolavělí. Možná se za ně v životě nikdo nikdy nemodlil a teď jsme tady my, takový dav lidí, a můžeme se za ně všichni modlit společně. To je obrovská síla, kterou my těm lidem můžeme předat.

S: Málokdo z těch odpůrců má zlo v očích. Když se jim podíváte do obličeje, často tam vidíte smutek. Sám si pamatuju ten pocit, když jsem odmítal děti a chtěl jsem se takto

„obětovat“ za Zemi. Ale věřím tomu, že stejně jako mají svůj význam kříže v krajině, mariánské sloupy a další věci, které zabírají určitý prostor, má podobný smysl i Pochod pro život – když vidím, jak se tam někteří modlí, panuje dobrá nálada, létají balonky a zpívá se, vysíláme tím velice dobrou „energii“ (nechci, aby to vyznělo ezo) a v dobrém slova smyslu zabíráme ten prostor.

Chcete na závěr něco vzkázat?

Z: Ať se lidé nebojí mít děti. Je to často hodně těžké, ale když člověk kouká jen na to negativní, začne remcat, stěžovat si a sebelítovat se a nevede to k ničemu dobrému. Musím se neustále učit vděčnosti, ta je pro mě v životě hodně důležitá. Z ní pramení pokoj, radost

a síla jít dál. Když se na svůj život podívám z druhé strany, za co všechno můžu být vděčná, tak je toho obrovské množství. Změní to můj postoj a pohled na život, sama na sebe a na svoji rodinu.

S: Mít velkou rodinu je super. Není to vůbec jednoduché, ale stojí za to. Jsem vděčný, že nám Pán Bůh ty děti dal. Neměnil bych. A jsem moc rád, že se navzájem máme, protože je to velký kus smyslu našeho počínání. Můj farář Ital každé kázání končil slovem: Coraggio! „Odvahu!“ Tak si sám sobě taky říkám, když je mi ouzko a nemám odvahu: Coraggio!

– hpž

#blok4life

Elegantní poznámkový sešit o 128 stranách s krátkými zamyšleními nad smyslem života okořeněnými ostrovtipem G. K. Chestertona

Objednávejte na hnutiprozivot.cz/malickosti

„Nežijeme už přece v totalitním systému...“

Lékař a kněz Ladislav Kubíček (3. leden 1926 – 11. září 2004) prožil pozoruhodný život plný obětavosti a zůstává v paměti mnoha lidí, kterým pomohl a duchovně je doprovázel. Nebál se pomáhat maminkám překonávat těžkosti těhotenství a když bylo třeba, neváhal váhající odrazovat od potratu.

Ladislav Kubíček se narodil v roce 1926 v Raichově na Zakarpatské Ukrajině. Vystudoval medicínu na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity a od padesátých let působil jako lékař na různých místech na Moravě. Roku 1959 byl „pro nepřátelský poměr k lidově demokratickému zřízení“ propuštěn a poslán do Karviné, kde pracoval jako havíř. Tam byl uvězněn za „náboženskou činnost“. Po propuštění externě studoval teologii a v roce 1967 byl tajně vysvěcen na kněze. Poté působil v řadě farností zejména v severních Čechách, kde mimo jiné opravil mnoho zdevastovaných kostelů. Je autorem několika knih. V roce 2004 byl na své faře v Třebenicích brutálně zavražděn dvěma mladými zloději, kterým před tím pomohl.

Výhrada svědomí

O co jde? Jestliže zdravotníkům jejich přesvědčení brání vykonávat umělé potraty, nelze je k tomu nutit. To je zaručeno Listinou práv a svobod i Etickým kodexem České lékařské komory. V roce 2001 došlo k pokusu upřít toto právo mladým lékařům. Aktéři využili nenápadné klíčky: tehdy probíhala inovace náplně jednotlivých lékařských oborů a oni k oboru „Gynekologie, porodnictví a perinatologie“ vložili požadavek, aby mladý lékař k získání atestace provedl dvacet umělých potratů. Štempl na to dodali od ministerstva zdravotnictví.

Z podnětu MUDr. Miloslava Nesyby a dalších lékařů intervenovali na Minister-

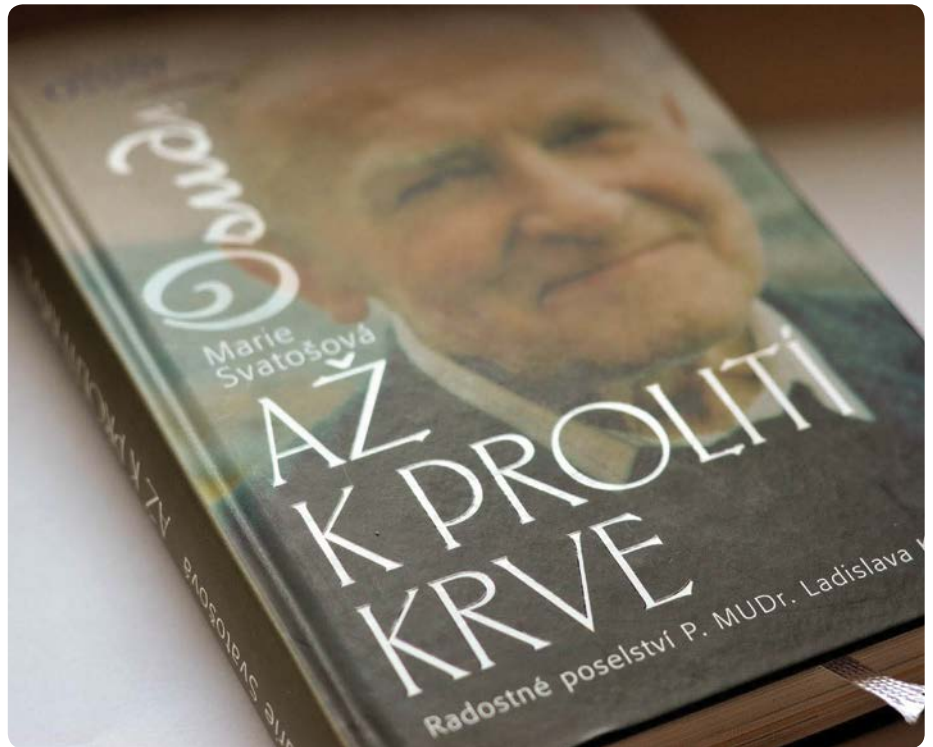

Foto: syroovka

„... kdo chce věřit, že celá harmonie vesmíru, života a člověka vznikla náhodou, má možnost. Kdo vidí organickou souvislost vši té harmonie a krásy světa, má k dispozici čím dál víc vědeckých podkladů. Máme svobodu, nikdo nás nenutí.“

stvu zdravotnictví senátorka MUDr. Zuzana Roithová a právě Ladislav Kubíček. Úředníkům napsal: „Seznámil jsem se s požadovanými podmínkami ke gynekologické atestaci. Jako věřící lékař nemohu souhlasit s požadavkem umělého ukončení těhotenství. Pracoval jsem na třech gynekologiích a nikdy jsem nemusel žádný potrat udělat – po dohodě se šéfem. S odvoláním na respektování svědomí zdravotníků, na lékařskou etiku a Chartu základních lidských práv se ptám: nebylo by možno udělat podobnou výjimku i u uchazečů o atestaci? Je to požadavek nejen nás, věřících lékařů, ale i lékařů, kteří s potratem nemohou souhlasit na základě svého svědomí a etických zásad. Byla by přece škoda, kdyby kvalitní část lékařů byla takto diskriminována a naše zdravotnictví ochuzeno o kvalitní odborníky s vysokými

etickými zásadami. Nežijeme už přece v politickém totalitním systému, snad by tedy šlo podobné totalitní požadavky změnit i v našem zdravotnictví. S díky za pochopení MUDr. Ladislav Kubíček.“

Dobrá věc se podařila, Ministerstvo zdravotnictví projevilo pochopení a dobrou vůli. Mladí lékaři budou muset napříště pouze „vykonávat instrumentální revizi dutiny děložní, tj. odstranění zbytků po samovolně proběhlém potratu. V tomto případě jde o výkon nutné lékařské pomoci, tj. o výkon života zachraňující, a je tedy povinnou výbavou dovedností každého gynekologa a porodníka.“

Výhrada svědomí tak zůstala zachována. stejně jako zdravý rozum a důstojnost mladých lékařů.

- hpž

Britové rozkryli semeniště terorismu

Víte, že pokud nejásáte nad umělými potraty a nikdy byste na něj nešla, máte větší sklon k jednání vedoucímu k terorismu než zbývající část populace?

Britské ministerstvo vnitra v loňském roce realizovalo školicí program s názvem *Prevent*, který výše uvedené přesvědčivě dokládá. Jde o součást vládní britské protiteroristické strategie zaměřené na lidi, kteří pracují ve školství, zdravotnictví, na místních úřadech, policii a v trestním soudnictví. Obecně lze říci, že smyslem tohoto programu je zcitlivovat uvědomění lidí, kteří přicházejí do úzkého kontaktu s jinými lidmi.

Nešťastné podhoubí pro klubujícího se teroristu

Hlavním cílem školení je pak zaměřovat se na „islamistické a extrémně pravicové ideologie“. Do tohoto obecného rámce spadají i tzv. „ideologie s jedním tématem“. Může jít třeba o boj za práva zvířat, za odsíření nějakého provozu, ale třeba i o tíhnutí k pro-life smýšlení. Jde o otázky, které nejsou ani pravicové, ani levicové. Jejich nositelé podle britského ministerstva prapůvodně nechtějí svrhávat liberálnědemokratické zřízení. Sledují vlastní cíle, ale v určité fázi to údajně prostě přerženou – a lidově řečeno se zblázní. Neboť v těchto případech, ať už to jsou bojovníci za práva zvířat nebo protipotratoví aktivisté, jde pryč o lidi osobnostně nevyzrálé, kteří mají snížený práh svéprávnosti, a celkově jsou náchylní k neřestem. A potřebují pomoc. Když se vám takový člověk dostatečně vyvine, je podoben alkoholikovi v oddělení lihovin. V určité chvíli už to prostě nevydrží, nutkavě se opásá výbušninami a s výkřikem „Alláhu...“ – ne pardon, to patří do jiného textu – zkrát-

ka, vřítí se na potratovou kliniku a způsobí masakr.

Jen extremistu může mít jiné hodnoty než liberálně-progresivní

Cíl ministerského školení je chválný a nezbytný. Jde o prevenci. O úsilí „zabránit lidem, aby se stali teroristy nebo podporovali terorismus“. Nejde o to někoho odsuzovat za jeho postoje. Vůbec ne! Celé je to děláno „tak, aby se lidem náchylným k radikalizaci dostalo /.../ podpory.“ Je to pro dobro těchto nešťastných lidí.

Důležité je, jak program definuje pojem extremismus. Je to „hlasitý nebo aktivní odpor vůči základním britským hodnotám, jako jsou demokracie, právní stát, svoboda jednotlivce, vzájemný respekt a tolerance vůči lidem s odlišným vyznáním a přesvědčením“. Zkrátka vůči „obecně přijímaným hodnotám společnosti“. Klíčové jsou tedy především správné hodnoty. Typický extremistu by zde jistě napsal, že hodnot je dneska jak petlahví u dálnice. Jsou jich plné noviny, televize i internety. Je jich tolik, že to vypadá, jako by na ně v Kauflandu probíhala permanentní slevová akce. Ale my nejsme extremisté.

I tichá modlitba může zraňovat

Aby bylo konkrétně zřejmé, jak naléhavě nutné je třeba s tím něco dělat, uveďme si příklad ze života. Jde o kauzu protipotratové aktivistky-extremistky Isabely Vaughan-Spruceové. Tu v listopadu roku 2022 před jednou potratovou klinikou v Birminghamu

zadržela policie. Jeden dostatečně zcitlivělý občan ji nahlásil, že se možná v duchu modlí, neboť Vaughan-Spruceová tam tiše stála. Policie konala a legitimovala ji. Poté byla obviněna z „protestu a jednání vedoucího k zastrašení osob využívajících potratových služeb“. Nesejde na tom, že v té době byla klinika zavřená. Jde o podstatu věci a strážníci i občané se zachovali příkladně.

Vaughan-Spruceová byla nakonec pro nedostatek důkazů zproštěna viny. Ovšem je zřejmé, že šlo spíše o slabost demokratických orgánů, které se – oproti diktatuře – dobrovolně sebeomezují. Orgány si dobře uvědomovaly nebezpečnost jejího jednání – hrozbu radikalizace. Co kdyby se začala modlit nahlas? A co kdyby si s sebou příště vzala kamarádku? A tak dál, kluzký svah, na jehož úpatí svůdnou náruč rozevívá sám Adolf Hitler. Jenže orgány neměly ty správné nástroje. Ještě několikrát se pokusily učinit bezpečnosti Vaughan-Spruceové i celé společnosti zadost, ale po několika soudních kolech si paní dokonce vymohla odškodnění.

A přesně k tomu směřují opatření, jako je školení *Prevent*: zvyšovat uvědomělost, tedy současným jazykem „citlivost“ orgánů i celé společnosti. Zcitlivovat jejich smysl pro liberálně-demokratické hodnoty. Jedině tak budou moci stále lépe a dokonaleji ochraňovat všechny členy společnosti, aby byli v bezpečí před ostatními i sami před sebou.

Trochu škoda, že přes všeobjímající zcitlivování se nedostává citlivosti i pro nenarozené děti a pomoc jejich rodičům.

- Jan Šindelka

Zcitlivovat jejich smysl pro liberálnědemokratické hodnoty. Jedině tak budou moci stále lépe a dokonaleji ochraňovat všechny členy společnosti, aby byli v bezpečí před ostatními i sami před sebou. Trochu škoda, že přes všeobjímající zcitlivování se nedostává citlivosti i pro nenarozené děti a pomoc jejich rodičům.

Čekáte-li nečekaně dítě
volejte 800 108 000

Foto: Lenka Pecharová / Člověk a Vira

Překvapená žena růži s úsměvem přijímá

Pochod pro život? Loni úplná pohoda. Za ty roky mi ale v paměti utkvěly některé momenty, které bych raději zapomněla, ale něco se zapomenout, nebo spíše pochopit, nedá.

Jako například ta mladá žena stojící na protější straně ulice. Čeká evidentně na nás, až bude pochod procházet okolo. Drží jednou rukou na svém boku buclaté batole a v druhé ruce mává výhrůžně dřevěným ramínkem na šaty. Něco křičela směrem k nám, že si se svým tělem může dělat co chce. Připadalo mi to šílené. V náručí drží své očividně zdravé dítě a v druhé ruce svírá vraždící nástroj. Stáhlo se mi hrdlo. Chci odsud pryč. Zrychlím krok, ale něco mě přinutí se ohlédnout. K pokřikující ženě s dítětem přichází Dominik Duka. V té době arcibiskup pražský. Pouští se se ženou pokojným hlasem do diskuse. To mě ohromilo. Normálně si s ní šel povídat a vůbec se nebál ani skupiny křičících lidí z řad odpůrců lidského života stojících blízko té ženy. To už ale patří mezi ty vzpomínky uložené v srdci stejně jako ty další.

Stojíme „pod koněm“ a začínáme zpívat Svatováclavský chorál. Z boční ulice se stupňuje hluk odpůrců. V těch maskách jim nejde vidět do tváře. Dělalí takový hluk troubením a řevem, že mě napadne, kam se na ně hrabou fanoušci Sparty, a začínám mít obavy, co přijde. V tom ohlušujícím řevu mám pocit, že za chvíli musí přiletět petarda nebo slzný plyn, a rozhlížím se po rodinách s malými dětmi. V tom zaburácí hlas z pódia. Ten hlas je plný rozhodnosti a patří Dominiku Dukovi. On sám řekne směrem k odpůrcům pár vět a nám to okamžitě dodá odvalu pokračovat v chorálu při vzývání svatého Václava. A slzy tečou. Ohlédnou se za sebe na své skoro dospělé syny. Střetneme se pohledem. Cítíme tu chvíli stejně. Byl to silný okamžik. Nejsme na to sami. Máme Dominika, který se nebojí, a máme svaté české patrony naší země. Pan

kardinál se pro ně stal vzorem odvahy. Bylo to tenkrát jako to biblické o dobrém pastýři...

Loni byl Pochod pro život úplná pohoda. Odpůrci nikde. Buď jsou jinde, nebo prostě nejsou? To jsem ještě nevěděla, že se sami zavřeli na mostě. Utkvěl mi obraz pokojného pochodu a mezi námi chodí klaun a rozdává ženám růže. Jak tak procházíme ulicí pod Petřínem, otevřou se dveře obchůdku, ven vyjde prodavačka a pozoruje, co se děje. V tom k ní přitanečí klaun a obdaruje ji růží. Překvapená žena růži s úsměvem přijímá. Průvod kráčí poklidně dál...

- Marika Potoček

Pestřejší a radostnější

Zima se sice pořád tváří, že se nevzdává, ale nakonec prohraje. Nejpozději ve chvíli, kdy na zahrádkách vykouknou první sněženky a talovíny, mají zimní temnoty utrum. A jarní slunce s sebou symbolicky přináší i další Pochod pro život. Ten letošní se bude konat v Praze v sobotu 26. dubna 2025.

Své dojmy, postřehy a vzpomínky z loňského pochodu nám poslaly některé účastnice. Třeba vás také povzbudí, že to má smysl, i když to máte do Prahy daleko, a nebáli se mediální pěny dní ani hrstky odpůrců. Ti každoročně přinášejí pokřivený obrázek o tom, „o čem“ Pochod pro život vlastně je. Realita je daleko pestřejší a radostnější.

Irena R. napsala o svém někdejším překvapení, když se přes svůj odpor vůči masovým akcím nakonec rozhodla přijet: „Svým prvním rozhodnutím jít do toho jsem sváděla boj sama se sebou a musela překonat vlastní averzi k tomuto způsobu prezentace přesvědčení, že je potřeba chránit život už od jeho početí. Protože jsem však osobně znala organizátory Pochodu pro život, kterých si vážím, potlačila jsem v sobě své předsudky a nyní je to už mnoho let, kdy jsem pravidelnou účastnicí této úžasné iniciativy Hnutí pro život. Po prvním Pochodu pro život jsem nejen ztratila svůj odpor k tomuto způsobu svědectví o nedotknutelnosti počatého života, ale naopak jsem získala potřebu přidat se k lidem, kteří chtějí vyslat naší společnosti jasné poselství, že v naší zemi jsou občané, kteří si daru života váží.“ Následují slova povzbuzení: „Moc děkuji všem, kteří stojí

za tímto úžasným dílem a nasazují své síly pro ochranu života těch nejbezbrannějších z nás. Všechny, kteří vážají přidat se k nám na Pochod pro život, vyzývám a prosím: udělejte aspoň to málo, co můžeme pro ochranu nenarozených dětí, kterým hrozí smrt třeba jen proto, že jsme zřetelně nevyjádřili pravdu o tom, že pod srdcem matky není jen shluk buněk, ale skutečný člověk. Přijďte! Každý z vás je důležitý a každé zachráněné miminko stojí za to.“

Svědectví Ireny I. je stručné, ale jasné: „Loni jsem se Pochodu pro život účastnila poprvé. Nadchla mě atmosféra celé akce, její důstojnost, organizace včetně zábavného programu, podpora zástupců církve a profesionální jednání našich policistů. Chystám se letos zas a těším se!“

Zkušenost Kateřiny M. se podobá té první. Zdá se, že je to možná rozšířenější pocit: jsme soucitní a štedří, přispíváme na potřebné a pomůžeme, když můžeme, ale neradi to dáváme okázale najevo: „Pochod pro život jsem dlouho odmítala, nemám ráda davové akce, co s dětmi, střet s anarchisty... Hlavou se mi honily pochybnosti. Loni jsem svůj strach zlomila a bylo to nejlepší rozhodnutí, co jsem mohla udělat. Pochod pro život

je obrovský nezapomenutelný zážitek. Je to spojení lásky a síly boje za dobro, za pomoc těm z nás, kterým nesvíti při příchodu na svět zelená. Celá akce je dokonale bezpečnostně řešena. Všechny děti jsme vzali s sebou. I pro ně to byla zkušenost, viděli na vlastní oči střet dobra se zlem. Těšíme se na další ročník.“

Pochod pro život chce být světlem naděje pro alespoň některé z oněch 15 000 dětí, kterým podle statistik bude během následujícího roku upírána šance se narodit. Být světlem naděje pro jejich budoucí rodiče a pro ty tisíce žen, které budou tak jako každý rok zahnány do kouta a nuceny k podstoupení umělého potratu. Pochodem pro život jim posíláme vzkaz, že nemusí zůstat opuštěné, pokud se k nim nejbližší obrátí zády a nástroje státu selžou. Mají se kam obrátit, pokud chtějí dát svému dítěti, které nosí pod srdcem, šanci.

Chceme být svědectvím, že vždy existuje lepší řešení a tragédie potratů je zbytečná. Jako jaro přináší nové světlo a nový život, totéž bychom chtěli my: přinést světlo do temných chvil obtížného rozhodování. Těžkosti pominou, život ne. Těšíme se na viděnou v sobotu 26. dubna.

- hpž

Nejlepší je prostě pomoct

**Pochod
pro život**

**Praha
26. 4. 2025**

**NESODÍME
POMÁHÁME**

pochodprozivot.cz